

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت

دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی مدیریت زنجیره تامین (SCM)

گروه شغلی مدیریت صنایع

کد ملی آموزش شایستگی

۱	۳	۲	۴	۴	۰	۳	۷	۰	۰	۱	۰	۰	۱	۱
ISCO-08				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

۱/۱/۱/۹۳/۱/۱

تاریخ تدوین استاندارد: ۱۳۹۰/۳/۳۰

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی : ۲۳/۹۲/۱/۱/۱-۰*

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته مدیریت و صنایع :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شایستگی :

- اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان مرکزی

- شرکت مهندسی تدوین دانش (متد)

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-

-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور ، پلاک

۲۵۹

تلفن ۹ - ۶۶۵۶۹۹۰۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	محمد ذوالفقاری	فوق لیسانس	مهندسی صنایع	مدیرعامل و عضو تیم استانداردنویسی شرکت مهندسی تدوین دانش	۱۶ سال	تلفن ثابت: ۰۸۶۱۲۲۲۳۳۳۲ تلفن همراه: ۰۹۱۸۸۶۲۲۴۸۱ ایمیل: methodcg@gmail.com آدرس: اراک چهارراه دکتر حسابی - نبش خ ۱۷ شهرپور
۲	الهام شهسواری	لیسانس	الکترونیک	کارشناس پروژه و عضو تیم استانداردنویسی شرکت مهندسی تدوین دانش	۴ سال	تلفن ثابت: ۰۸۶۱۲۲۲۳۳۳۲ تلفن همراه: ۰۹۳۵۷۵۱۷۷۸۴ ایمیل: shahsavari.elham@gmail.com آدرس: اراک چهارراه دکتر حسابی - نبش خ ۱۷ شهرپور
۳	مجید عباسی نیا	فوق لیسانس	مهندسی صنایع	مدیر مرکز اطلاع رسانی دانشگاه سماء اراک	۱۵ سال	تلفن ثابت: ۰۸۶۱۳۱۳۵۷۵۳ تلفن همراه: ۰۹۱۸۸۶۲۲۱۰۴ ایمیل: majjide@yahoo.com آدرس: اراک - خ قیام - دانشگاه آزاد سماء
۴	علی حمزه لویی	فوق لیسانس	مدیریت	اداره تعاون اراک	۵ سال	تلفن ثابت: ۲۲۲۲۰۷۲ تلفن همراه: ۰۹۱۸۸۶۰۰۰۹۷ ایمیل: ali_hamzellooie@yahoo.com آدرس: اراک - بلوار فاطمیه اداره کل تعاون استان مرکزی
۵	منصور صالحی	فوق لیسانس	مهندسی صنایع	مدیر فناوری اطلاعات شرکت مخابرات استان مرکزی	۱۱ سال	تلفن ثابت: ۲۲۲۶۲۲۲ تلفن همراه: ۰۹۱۸۸۶۱۵۳۹۸ ایمیل: m_salehi@arkbus.net آدرس: اداره مخابرات اراک - مرکز علیزاده
۶	محمد جهانگیری	فوق دیپلم	مکانیک	معاون آموزش اداره کل و مسئول کمیته تدوین استاندارد	۱۲ سال	تلفن ثابت: ۲۲۷۳۰۳۵ تلفن همراه: ۰۹۱۸۳۶۳۵۰۱۸ ایمیل: m.jahangiri80@yahoo.com آدرس: اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان مرکزی

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارورزی:

کارورزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد).

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرشی :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی ^۱ :	
مدیریت زنجیره تامین (SCM)	
شرح استاندارد آموزش شایستگی :	
مدیریت زنجیره تامین (SCM) شایستگی است در حوزه مدیریت و صنایع که قادر به طرح ریزی زنجیره تامین با توجه به ساختار سازمان یا بنگاه کسب و کار، طراحی جزییات زنجیره تامین و پیاده سازی زنجیره تامین در بنگاه می باشد. مدیریت زنجیره تامین (SCM) با مدیران ارشد، تدارکات، تولید و فروش سازمان در ارتباط می باشد.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات: کارشناس مدیریت یا مهندسی صنایع	
حداقل توانایی جسمی و ذهنی: توانایی استفاده از دستها، قوه بینایی، شنوایی، بینایی و گفتاری و سلامت کامل ذهنی	
مهارت های پیش نیاز: ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۷۵ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۲۵ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۵۰ ساعت
- زمان کارورزی	: — ساعت
- زمان پروژه	: — ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی:	۲۵%
- عملی:	۶۵%
- اخلاق حرفه ای:	۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
فوق لیسانس مدیریت و یا مهندسی صنایع با ۳ سال سابقه در زمینه مدیریت زنجیره تامین	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

- **مدیریت زنجیره تامین** : با اجرای مبحث زنجیره تامین در سازمان قادر به هماهنگ کردن شبکه و امکانات، اطلاعات، حمل و نقل، موجودی، انبار داری، جا به جایی و بسته بندی به منظور افزایش مزیت رقابتی سازمان (با توجه به تغییرات اقتصادی و تکنولوژی و لزوم ایجاد تغییر در مدل کسب و کار) بوده و از طریق حذف فعالیت های تکراری و زائد و برنامه ریزی و ارتباطات شبکه تامین و عرضه ، افزایش کارایی و بهبود سیستم فراهم می گردد. گستردگی نوع و میزان ارتباط یک سازمان با تامین کنندگان و مشتریان و همچنین استقرار سیستم های مدیریت کیفیت ، از الزامات این سیستم می باشد که شامل جریان اطلاعات مواد و روابط خریدار و فروشنده می شود . این مدیریت برای موفقیت بنگاه های تولیدی و غیر تولیدی با تعریف یا تغییر مدل کسب و کار اهمیت می یابد . Oliver & Webber در سال ۱۹۸۲ مدیریت زنجیره تامین را ابداع کرده اند .

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

- مدیریت زنجیره تامین (SCM): Supply chain management
- مدیر زنجیره تامین: Supply chain manager
- آمد و پشتیبانی : Logistics
- تدارکات : Support
- پشتیبانی : Procurement

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

- استاندارد PMI

- استانداردهای ERP

- رشته های مرتبط: SPC-QFD-FMEA-COQ-DOE

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

- الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع .....
- ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع .....
- ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع .....
- د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی^۲

- کارها^۳

ردیف	عناوین
۱	طرح ریزی زنجیره تأمین
۲	طراحی جزییات زنجیره تأمین
۳	پیاده سازی زنجیره تأمین

2. Competency Standard

3. task

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: طرح ریزی زنجیره تأمین
	جمع	عملی	نظری	
	۲۸	۲۰	۸	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
<ul style="list-style-type: none"> - رایانه مربی - ویدئو پرژکتور - میز و صندلی کارآموز - میز و صندلی مربی - رایانه کارآموز - تخته وایت برد - ماژیک وایت برد در سه رنگ - تخته پاک کن 				<p>دانش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - مفاهیم مدیریت زنجیره تأمین (SCM) و لجستیک - اهداف پیاده سازی مدیریت زنجیره تأمین (سود دهی استراتژیک ، کاهش هزینه ، تأمین رضایت مشتری ، رقابت پذیری و ...) - ساختار شرکاء و زنجیره - المانهای مدیریت زنجیره تأمین (مدیریت اطلاعات ، لجستیک و روابط) - دامنه زنجیره تأمین در فعالیت ها - فواید مدیریت اطلاعات هماهنگ و مناسب - انواع مدل های کسب و کار (مزایا و معایب آنها) - بازار و نحوه تحلیل آن شامل نوع مشتریان ، تعداد محصول ، آستانه تحمل مشتریان ، تنوع محصول، سطح خدمت ، قیمت ، سرعت در نوآوری ، سهم بازار - استراتژی های بازاریابی و فروش - مدل BCG (ماتریس مشاوران بوستون) <p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - تهیه ماتریس BCG - تحلیل بازار شامل برآورد تعداد و تنوع محصول، شناسایی مشتریان، شناسایی سطح خدمت و قیمت گذاری و بر آورد سرعت در نوآوری محصول - آینده نگاری تجاری بنگاه کسب و کار - طراحی ساختار و پیاده سازی مدیریت زنجیره تأمین - انتخاب مدل کسب و کار برای بنگاه - تدوین چک لیست هزینه ها و منافع
		۱		
		۱		
		۰.۵		
		۱		
		۰.۵		
		۰.۵		
		۱		
		۱		
		۰.۵		
		۳		
		۵		
		۲.۵		
		۴		
		۳		
		۲.۵		

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان: طرح ریزی زنجیره تأمین
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات، ابزار، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش، مهارت، نگرش، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	نگرش: - آینده نگری و استفاده حداکثری از اطلاعات و دید همه جانبه و کیفیت گرا و دقیق در طرح ریزی زنجیره سازمان - حفظ تعامل میان همکاران سازمان جهت برقراری ارتباط موثر و خوب در اخذ نقطه نظرات ایشان			
	ایمنی و بهداشت:			-
	توجهات زیست محیطی:			-

	زمان آموزش			عنوان : طراحی جزئیات زنجیره تامین
	جمع	عملی	نظری	
	۲۷	۱۷	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
- رایانه مربی				دانش :
- ویدئوپرژکتور			۱	- نقش و اهمیت و جایگاه گردش مناسب و انتقال صحیح اطلاعات در موثرتر نمودن فرآیندها و مدیریت
- میز و صندلی کارآموز			۱.۵	- عناصر سیستم اطلاعاتی زنجیره و تامین
- میز و صندلی مربی			۲	- اجزای مدیریت لجستیک ، شامل انتقال ، جابه جایی، پردازش و دسترسی به اطلاعات لجستیکی
- رایانه کارآموز			۱.۵	- انواع روش های ارزیابی و انتخاب و توسعه تامین کنندگان
- تخته وایت برد			۱	- روشهای پیش بینی روند بازار و شرایط آینده عرضه و تقاضا
- مائیک وایت برد در سه رنگ			۱	- فرآیند منبع یابی سازمان
- تخته پاک کن			۲	- انواع روشهای طراحی فرآیند مدیریت زنجیره تامین
				مهارت :
		۲.۵		- تدوین چک لیستها و ماتریس های اطلاعاتی
		۴		- طراحی دیاگرام ارتباطی فرآیندی حمل و نقل، سفارش دهی، ساخت، تغییر سفارش، زمانبندی تولید، تدارکات و انبار داری
		۳		- جمع آوری، تبادل و پردازش اطلاعات فنی، سفارشات، عرضه و تقاضا
		۲		- تحلیل فرآیند منبع یابی
		۱.۵		- ارزیابی و انتخاب و توسعه تامین کنندگان
		۲		- پیش بینی روند بازار و شرایط آینده عرضه و تقاضا
		۲		- وارد نمودن اطلاعات جزئیات زنجیره تأمین

تایید آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان : طراحی جزئیات زنجیره تامین
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	نگرش : - مثبت اندیشی و ایجاد اطمینان و اعتماد متقابل میان همکاران به منظور کسب اطلاعات بیشتر در طراحی جزئیات زنجیره تامین - جزئی نگری و تصمیم گیری بر اساس اطلاعات به منظور تدوین چک لیستها و ماتریس های اطلاعاتی - دقت و سرعت در تحلیل و پردازش اطلاعات			
	ایمنی و بهداشت : -			
	توجهات زیست محیطی : -			

	زمان آموزش			عنوان : پیاده سازی مدیریت زنجیره تامین
	جمع	عملی	نظری	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	۱			- تحلیل ذینفعان (تامین کنندگان ، سرمایه گذاران سازمان ، کارکنان و مشتریان)
	۱			- تعیین استراتژی های اجرای مدیریت زنجیره تامین
	۱.۵			- مدیریت کیفیت و هماهنگی اجرای استراتژی ها
	۰.۷۵			- کنترل تست پوینت ها (Test points) و گلوگاه ها
	۱.۵			- ایجاد ارتباط مؤثر و متقاعدسازی
	۰.۷۵			- ارائه پیشنهاد جهت اقدامات اصلاحی
	۱			- مدیریت اجرای اصلاحات
				نگرش: - احترام ، اعتماد و اطمینان متقابل میان همکاران و سعی در بهبود روابط فیما بین شرکا به منظور پذیرش آسان و سهولت در اجرای سیستم - نگرش برنده - برنده در برقراری ارتباط مؤثر - جزئی نگری، مثبت اندیشی و تصمیم گیری بر اساس اطلاعات و نه به صورت شهودی به منظور مدیریت اجرای اصلاحات - دقت و سرعت در تحلیل و پردازش اطلاعات به منظور ارائه پیشنهاد جهت اقدامات متعاقب اصلاحی - توجه به بدست آوردن حداکثر کیفیت با حداقل هزینه
				ایمنی و بهداشت : -
				توجهات زیست محیطی : -

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	رایانه مربی	حداقل P4 با Spc :	۱ عدد	به ازای هر سه نفر ۱ عدد
۲	دیتا پرژکتور و پرده مربوطه	1G RAM ,256 MVGA ,LCD15, DVDRW, CPU 2.66 Dual Core DP:2000 lumens Sc: 1.6*2.4 m	۱ عدد	
۳	میز و صندلی مربی	صندلی گردان Dim Desk : 1*1.6 m	۱ عدد	
۴	میز و صندلی کارآموز	صندلی دسته دار دانشجویی	۵ عدد	
۵	تخته وایت برد	Dim Board: 1.6*2.4 m	۱ عدد	
۶	تخته پاک کن	فومی	۱ عدد	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کاغذ	A4 70 or 80 gr	۱ بسته	۵۰۰ عددی
۲	ماژیک	وایت برد و معمولی در چهار رنگ مشکی، قرمز، آبی و سبز	۸ عدد	از هر رنگ ۲ عدد
۳	نوشت افزار	خودکار آبی، مشکی، قرمز، سبز	۲۰ عدد	از هر رنگ ۱ عدد به ازای هر سه نفر

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
-	-	-	-	-

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	مدیریت لجستیک	حبیب اله جوانمرد	-	۱۳۸۳	تهران	ویرایش

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مؤلفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات
۱	راهنمای مدیریت زنجیره تامین	۱۳۸۷	جیمز ب. آیرس	ابراهیم تیموری / اشکان حافظ الکتب	تهران	دانشگاه علم و صنعت	
۲	مجموعه مقالات برگزیده اولین کنفرانس ملی لجستیک و زنجیره تامین	۱۳۸۴			تهران	انتشارات انوار	جلد ۲

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
1	www.system.parsiblog.com
2	www.simaron.com
3	www.ictna.ir
4	www.logisticsacademy.ir
5	www.mgtsolution.com
6	
7	